

den Gang begrundet ved, at der paa Indenrigsministeriets Budget var foreslaaet Oprettelsen af et selvstændigt Handelsdirektorat, som vilde give Udenrigsministeriet forøget Arbejde, og Ministeriet vilde derfor have en Departementssekretær, som særlig kunde tage sig af Handels- og Konsulatsager. Folkestinget nægtede imidlertid Handelsdirektoratet og nægtede selvfølgelig med det samme denne Departementssekretær. Dette gælder sig flere Aar. I Fjor, altsaa i Samlingen 1891—92, fremkom Sagen i en noget anden Stikfælde. Da var der ikke længere fra Indenrigsministeriet foreslaaet Oprettelse af et saadant Direktorat, men der var foreslaaet Oprettelse af et nyt 3dje Departement under Indenrigsministeriet, og paa Udenrigsministeriets Budget var Departementssekretæren optagen, uden at der udtrykkelig var henbist til Forslaget om det 3dje Departement under Indenrigsministeriet. Denne Høfts Nødvendighed var i Fjor særlig begrundet af Hensyn til de staaende Korrektioner i Udenrigsministeriet. Under Forhørlingerne kom det imidlertid frem, at selv de Korrektioner næppe kunde give Anledning til en 3dje Departementssekretær, hvis der ikke kom et nyt Departement under Indenrigsministeriet. Ved 2den Behandling udtalte saaledes Udenrigsministeren, at hans Forslag for en stor Del var begrundet ved Oprettelsen af et 3dje Departement i Indenrigsministeriet.

Nu i Aar foreligger Forslaget paa en lignende Maade som i Fjor, og det er i Udvalget oplyst for os, at Korrektionerne i Udenrigsministeriet ere staaende i et ret betydeligt Omfang, at der i de senere Aar mere og mere kommer Henvendelser fra Befolkningen til Udenrigsministeriet om at faa oplyst Slægtforhold i Udlandet, Spørgsmaal om Løsning af Undersaatsbaand o. s. v., hvilket har givet et betydeligt forøget Arbejde. Dette extends Udvalget, og vi ere derfor gaaede ind paa at forhøje Medhjælpssummen eller rettere: gaaede ind paa de Forslag, som ere stillede fra Ministeriets Side med Hensyn til Medhjælpssummen, dels om at forhøje denne og dels om at lade et Beløb blive staaende, som ellers nu vilde bortfalde. Derimod have vi ikke fra Klertallets Side kunnet komme til den Overbevisning, at der er tilstrækkelig Grund til at gaa ind paa Forslaget om Departementssekretæren, i hvert Fald ikke, saa længe Spørgsmaalet om et 3dje Departement under Indenrigsministeriet henstaaer uafgjort.

Det andet Spørgsmaal, der er fremme paa Udenrigsministeriets Budget, er et Forslag om et bevilge 6,000 Kr. til Supplerings-

af Ministeriets Inventar. Erde Medlemmer vilde maasse erindre, at Forholdet tidligere har været det, at Udenrigsministeriet har laant sit Inventar hos Statsinventar-kommissionen, saaledes, at Civilisten kunde kræve det tilbage, naar den ønskede det, og saaledes, at det var Ministeriet, der skulde vedligeholde og forny Inventariet. Dette Giendomsforhold blev forandret i Fjor saaledes, at Udenrigsministeriet fik til Giendombet Inventar, det hidtil kun havde haft til Laan. Nu har det imidlertid efter Ministeriets Mening vist sig, at dette Inventar i mange Henseender krænger til Fornælse, og det er i den Anledning, at dette Forslag er stillet. Paa Udvalgets Begne for jeg ikke udtale noget om, hvorvidt man deler den Opfattelse eller ej for Tiden. Derimod har Udvalget fundet det rigtig at gaa ind paa en større Bevilling til en Hovedbestandsættelse af de Lokaler, som Udenrigsministeriet benytter, noget, der vil blive gjort nærmere Rede for under § 19. Og da man er gaaet ind paa denne Bevilling i Aar, har man ment, at man kunde forbeholde sig sin Stilling med Hensyn til denne Bevilling til Inventariets Fornælse og har derfor ikke tiltraadt Forslaget.

Det er de to eneste Punkter paa Udenrigsministeriets Budget, som give Anledning til nærmere Omtale.

Men naar vi have Udenrigsministeriets Budget til Behandling, og naar vi have den højtærede Udenrigsminister til Stede her i Salen, vilde det vistnok være unaturligt, om man ikke bragte et Spørgsmaal frem, der i den sidste Tid, i de sidste Dage har vakt en stor og, jeg tør vel sige, paaflig Opmærksomhed her i Landet. Jeg sigter til de Udtalelser, som den tyeste Rigsforsker for nylig fremkom med i Hærlovudvalgets Møde. Telegrammer og Blade have jo bragt temmelig forskellige Referater af de Udtalelser, som der ere faldne, og det vil jo være Medlemmerne bekendt, at efterhaanden er den meget skarpe Form, hvori Udtalelserne straks bleve gengivne, bleven noget afdæmpet ved de senere Efterretninger. Men Udtalelsen, hvad Form den saa for Næsten har haft, er dog, efter hvad der hidtil foreligger, af den Karakter, at den ikke har kunnet andet end vække Uro her i Landet. Der er ganske vist kommet den Betragtning frem, at det skulde være noget, vi kunne se paa med Tilfredshed, at man requede med os i den store europæiske Politikk; men jeg antager, at alle bevidende Folk, hvad Part de saa for Næsten høre til, ville være enige i, at for et Land af Danmarks Størrelse og med Danmarks hele Stilling vil det ikke være